

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Aan de basis te LANAKEN

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 15792

Instelling Vrije Basisschool - Aan de basis

Directeur Paola VECCHIO

Adres Maastrichterweg 261 - 3620 LANAKEN

Telefoon 089-71.40.76

Fax 089-71.40.76

E-mail paola.vecchio@aandebasis.be

Website www.aandebasis.be

Bestuur van de instelling VZW Kath. Basisond. Lanaken

Adres Elzenstraat 5 - 3620 LANAKEN

Scholengemeenschap Lanaken - Kesselt

Adres Berenhofstraat 30 - 3620 VELDWEZELT-LANAKEN

CLB Vrij CLB Maasland

Adres Deken Bernardstraat 4 - 3630 MAASMECHELEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-05-2017, 16-05-2017, 18-05-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 18-05-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 19-06-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Ann SCHELFHOUT

Teamleden Erik KORTLEVEN

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek	8
3.1.1.4 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en wiskundige initiatie	8
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde	11
3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij	13
3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	13
3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	16
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Leerbegeleiding.....	18
4.2 Deskundigheidsbevordering	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool 'Aan de basis'. Ze ligt op enkele honderden meters van de landsgrens en van Maastricht, in de Lanakense deelgemeente Smeermaas. Niet alleen alle kinderen van de lokale inwoners gaan hier naar school, maar ook een groot aantal Nederlandse kinderen. Dit komt volgens het schoolteam vooral door de mond-aan-mondreclame over het zorgbeleid en de laagdrempelige ouderwerking, waardoor zich ook almaar meer leerlingen met kenmerken van sociaaleconomische status (SES) aanmelden. Door de Nederlandse instroom blijft het leerlingenaantal toenemen. Deze groei en de ligging van de school stellen het schoolteam voor een aantal uitdagingen zoals de omgang met kansarmoede en de uitbreiding van de schoolinfrastructuur. Het is met aandacht voor deze context dat de onderwijsinspectie haar focus legde tijdens het vooronderzoek van 8 mei 2017. Ze onderzocht tijdens de schoolfase in de kleuter- en lagere afdeling de inspanningen van het schoolteam om voor wiskundige initiatie/wiskunde, mens en maatschappij (MM) en wetenschappen en techniek (WT) respectievelijk de ontwikkelingsdoelen na te streven en de eindtermen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin het schoolteam aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

De school evolueerde de laatste jaren van een centraal gestuurde werking naar een sterk participatief leiderschap in de richting van een zelfsturend team. Hieruit ontstaat een open, vlotte en professionele samenwerking die het leren van de kinderen over de niveaus van kleuter naar lager heen ten goede komt. Resultaten daarvan blijven niet uit. Want het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de teamleden van de kleuter- en lagere afdeling erin slagen om de ontwikkelingsdoelen/eindtermen voor wiskundige initiatie/wiskunde en voor MMWT in voldoende mate na te streven of te bereiken. Voor wiskundige initiatie/wiskunde zette het schoolteam een vernieuwingstraject uit. De observaties, de meespeelmomenten en de foutenanalyses sturen in sterke mate de hulpverlening op maat van de leerlingen aan. Een meer doelgerichte hoekenwerking in de kleuterafdeling en betere leerlingresultaten in de lagere afdeling zijn alvast eerste effecten. Het schoolteam legt voor MMWT een sterk accent op levensecht onderwijs dat kinderen uitdaagt om te exploreren en te experimenteren. Hiertoe kunnen de wandplaten, het kalendergebruik en het omgevingsboek wel nog aan functionaliteit winnen. Om nog betere resultaten te behalen op de geselecteerde leergebieden kan het team de uitgangspunten en de kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen als toetssteen nemen voor de organisatie van een krachtige leeromgeving.

In de kleuterafdeling onderbouwen verantwoorde bronnendocumenten een juiste doelenselectie die een evenwichtig, volledig en gradueel aanbod garandeert. De thematische onderwijsaanpak zorgt ervoor dat alle ontwikkelingsgebieden geïntegreerd en in samenhang aan bod komen. Het grote aantal kinderen bij de jongste kleutergroep weegt echter op de kwaliteit van het geboden onderwijs.

In de lagere afdeling stuurt het leerpakket voor wiskunde de aanpak voor dit leergebied. Het garandeert een continue en graduele opbouw en helpt een evenwichtig en volledig aanbod bewaken. Met een specifieke aanpak op drie niveaus wil de afdeling inzetten op haar wiskundeonderricht. De onderwijzers maken zich sterk dat deze methodiek de wiskundige vaardigheden van alle leerlingen verbetert. De lagere afdeling kan hiervoor de brede basiszorg nog meer versterken. Dit kan door verder in te zetten op de handelingsbekwaamheid van de onderwijzers om hun didactiek te verfijnen en zo nog meer in te spelen op de noden van leerlingen binnen de drie niveaus. Het is daarbij aan te raden om naast de leerplandoelen ook de eindtermen als richtsnoer te gebruiken en los te komen van het onderwijsleerpakket.

Om de kwaliteit van MMWT te verzekeren kiest de lagere afdeling ook voor een leerpakket. Turflijsten helpen de onderwijzers zicht krijgen op het evenwicht en de volledigheid en de doorgaande lijn van hun aanbod. De leerbegeleiding voor MMWT verdient meer aandacht. Zo kan het team de beginsituatie van de leerlingen voor wereldoriëntatie nog meer in kaart brengen om daarop het aanbod op school-, klas- en kindniveau af te stemmen.

Het onderzoek van de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat het beleidsteam stevig inzet op leerbegeleiding en op competentieverhoging van de teamleden. Leerbegeleiding steunt op een uitgeklaard concept van strategieën, procedures en inzet van personen waardoor alle leerlingen de juiste ondersteuning kunnen krijgen. Gericht detecteren van zorgkinderen en een laagdrempelige ouderbetrokkenheid vormen daarbij de fundamenteën. Klasleerkrachten, zorgjuffen en -coördinatoren werken nauw samen om het zorgcontinuüm te concretiseren. Het schoolteam plaatst hierbij de didactische processen centraal om zo de kwaliteit van de basis- en de verhoogde zorg almaar meer te versterken. Goed uitgebalanceerd, gericht op de schoolprioriteiten en op teamleren, stuurt het beleidsteam de professionaliteitsverhoging van de teamleden aan. Het steunt daarbij op een weldoordachte, getrapte organisatiestructuur en een transparante en open besluitvorming. Het gevolg daarvan is een veranderingsbereid en gemotiveerd schoolteam dat vanuit een sterke gelijkgerichtheid in visie en doelen de lat voor zichzelf hoog legt.

Uit het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving blijkt dat het schoolteam deze werking systematisch opvolgt en verbetert, wat leidt tot een gunstig advies. Werkpunten worden meteen onder de loep genomen en aangepakt. Voor de infrastructurele problemen, een gevolg van de gestage leerlingentoeename, voorziet de school bouwplannen voor nieuwe klaslokalen, een eetzaal en een sanitaire ruimte. Een gunstig advies geldt ook voor het onderzoek naar de overige erkenningsvoorwaarden en naar de regelgeving dat aantoonde dat het schoolteam de onderzochte onderwijsreglementering in voldoende mate nastreeft.

Het team van 'Aan de basis' getuigt van engagement en enthousiasme om flexibel in te spelen op de ontwikkelings- en leernoden van het kind. Hiertoe mist het team soms het vertrouwen van het schoolbestuur. De participatieve en stimulerende leiderschapsstijl van de directeur en de schoolcultuur waar debat, overleg en streven naar verbetering centraal staan, zijn voor de teamleden de basis om, elke dag opnieuw, het beste van zichzelf te geven. Met het gunstige advies over de hele lijn waardeert en bekrachtigt de onderwijsinspectie de inspanningen van het schoolteam om die kwaliteit te leveren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wetenschappen en techniek
- mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

- Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de leerlingen de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie in voldoende mate na. Dat blijkt uit het aanbod dat de verschillende domeinen evenwichtig bestrijkt. De planningsdocumenten ondersteunen de volledigheid van het aanbod. De kleuteronderwijzers hebben consequent aandacht voor een krachtige leeromgeving. De observaties en de meespeelmomenten sturen de leerbegeleiding aan.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor mens en maatschappij in voldoende mate na. Uit de planningsdocumenten en de uitvoering ervan blijkt voldoende aandacht voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. Het prikkelen van de exploratiedrang van de leerlingen ondersteunt het actief leren.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor wetenschap en techniek in voldoende mate na. Uit de planningsdocumenten en de uitvoering ervan blijkt voldoende aandacht voor de verschillende domeinen van wereldoriëntatie. De leerlingen krijgen levensecht wereldoriëntatie-onderwijs waarbij ze geregeld kansen krijgen om te exploreren, te onderzoeken en actief bezig te zijn.

3.1.1.4 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en wiskundige initiatie

Curriculum	Vanuit de nood om de tegenvallende verwachtingen voor onderdelen van
Onderwijsaanbod	wiskunde aan te pakken, zette het schoolteam een vernieuwingstraject uit. Dit
<i>Referentiekader</i>	was het uitgangspunt voor de kleuteronderwijzers om het leerplan te
<i>Planning</i>	verkennen en om zich ervan te verzekeren dat hun aanbod voldoende volledig
<i>Evenwichtig en volledig</i>	is. De leerplandoelen vormen voor alle leergebieden de leidraad om hun
<i>Samenhang</i>	dagelijks aanbod te verrijken en te verdiepen. Voor hun dagplanning vertrekken
<i>Brede harmonische vorming</i>	de kleuteronderwijzers van leerplandoelen die ze linken aan
<i>Actief leren</i>	ontwikkelingsaspecten om vervolgens hun activiteiten uit te werken. Een
	digitale planner helpt die relatie vlot te leggen. Als team stilstaan bij de
	uitgangspunten van elk leerplan gebeurt alsnog in mindere mate.

Om hun aanbod te bewaken turven de kleuteronderwijzers de leerplandoelen.

Zij ervaren dit als zinvol omdat ze daardoor een overzicht krijgen dat een evenwichtig en volledig aanbod garandeert. De brainstorm, de webschema's en de weekplanning dragen hier ook toe bij. Want de leergebieden zijn bij de kleuteronderwijzers mentaal verankerd en komen bij de opmaak en uitwerking van een thema spontaan maar ook doordacht naar boven.

Leerpakketten ondersteunen de kleuteronderwijzers om groeilijnen te implementeren in hun onderwijspraktijk. Die helpen ook om de continuïteit en de gradatie te bewaken. Voor wiskundige initiatie werkte het kleuterteam uitvoering aan een leerlijn. Dit resulteerde in het instrument 'planmatig en doelgericht werken in de kleuterschool' dat de basis vormt voor de onderwijspraktijk. Verder hanteren de kleuteronderwijzers een graduele begrippenlijst die specifiek inzoomt op wiskundige begrippen. Ze vormen voor de kleuteronderwijzers een sturend referentiekader voor een rijker en doelgerichter taalgebruik. Ook de vernieuwde hoekenfiches verzekeren die verticale samenhang. Uit de turflijsten bleken hiaten die de zorgcoördinator samen met haar team besprak en deels opvulde via een doordachte aanpassing van die fiches. Het vele formele en informele overleg en het hospiteren dragen in sterke mate bij aan de verticale samenhang.

De kleuteronderwijzers bieden de leerinhouden aan in thema's die de basis vormen voor wereldoriëntatie. Inspiratie komt zowel van henzelf als via de kleuterinteresses en -behoeften. Vanuit de brainstorm met de leerlingen streven de kleuteronderwijzers naar een activiteitenaanbod voor elk leergebied. Dat versterkt de horizontale samenhang die ook in de uitvoering duidelijk zichtbaar is.

Voor een vlotte overgang organiseert het schoolteam met de lagere school drempelverlagende activiteiten. De resultaten van de leerlingen bij het begin van het eerste leerjaar worden nog niet besproken met het kleuterteam om de kwaliteit van het kleuteronderwijs na te gaan.

Niet alleen de klas, maar ook de onmiddellijke omgeving vormt voor de leerlingen een milieu om breed, harmonieus en actief te leren. De kleuteronderwijzers creëren een onderwijs-, leer-, en opvoedingsomgeving die toelaat dat leerlingen veel kunnen exploreren, experimenteren en leren werken en spelen met elkaar. Daardoor zijn er veel kansen om cognitieve, motorische en sociaal-emotionele ervaringen op te doen. De jaarlijkse schoolprojecten en de vele initiatieven voor educaties zoals voor gezondheid-, verkeer- en milieu ondersteunen die brede vorming.

Het kleuterteam zet sterk in op tijdsbesef. De leerlingen bespreken dagelijks uitvoerig de kalenders en de daglijn. Hierbij hanteren de kleuteronderwijzers een ontwikkelingsgerichte onderwijsaanpak opdat leerlingen al spelend tijd leren ervaren, ordenen en situeren in het verleden en het heden. Voorbeeld van goede praktijk zijn de weldoordachte en functionele matrixen die kinderen niet alleen talig maar ook wiskundig en wereldoriënterend uitdagen. Toch blijkt er nog verscheidenheid in het kalendergebruik en de diepgang ervan, wat

weegt op een vloeiende doorgaande lijn.

Volgens de kleuteronderwijzers verdient het domein techniek meer aandacht. Daartoe experimenteren ze recent met een methodiek die ook een stevige ICT-inslag heeft.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De kleuteronderwijzers beschikken over voldoende recent en thematisch gerelateerd materiaal om leerlingen kansen te bieden zich breed te ontwikkelen.

Afhankelijk van de professionaliteit van de kleuteronderwijzer ogen de groepslokalen en de hoekeninrichtingen fris en hebben ze structuur. Dit mondt uit in een uitnodigende, ook uitdagende leeromgeving, afgestemd op de kleutergroep. In elke klas zijn er hoeken waarvan het aanbod ook inspeelt op leerdomeinspecifieke invalshoeken voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie. De hoeken worden geregeld heringericht of verrijkt in functie van het lopende thema, wat de betrokkenheid van de leerlingen verhoogt en ze stimuleert tot leren via handelen.

Het grote aantal kleuters bij de jongste kleutergroep weegt op een functionele, gezellige en uitdagende klasinrichting. Het verbaast dat in deze groep geen maximumcapaciteit geldt, terwijl dit wel zo is voor de oudste kleuters.

De leerlingen krijgen in de digitale werkplek en met de tablets extra doelgerichte oefen- en soms ook opzoekmogelijkheden.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Alle kleuteronderwijzers volgen via occasionele en gerichte observaties de ontwikkeling van de leerlingen op en bepalen zelf op welke aspecten ze inzoomen. Regelmatig bespreken de kleuteronderwijzers de observaties met de zorgleerkracht en de zorgcoördinator wat leidt tot zorginterventies voor bepaalde leerlingen.

Betekenisvolle data worden opgenomen in een kindvolgsysteem dat naast observaties ook informatie geeft over bijkomende onderzoeken, toetsen en tests. Die laatste zijn structureel gepland en geven onder meer vaststellingen over de wiskundeontwikkeling en over aspecten van wereldoriëntatie. Het team kiest er bewust voor om de testresultaten louter en alleen intern te hanteren als vertrekpunt voor de handelingsgerichte werking.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Zoals opgenomen in de zorgvisie focust de leerbegeleiding vooral op de groepsleerkracht als eerstverantwoordelijke. Het kleuterteam geeft aan dat het welbevinden van de leerlingen de basisvoorwaarde is voor een vlotte ontwikkeling wat ook blijkt uit de klaspraktijk. Omwille van de combinatieklassen voorzien alle kleuteronderwijzers uitdagende materialen, instructie en opdrachten voor de beide leeftijdsgroepen zodat niet alleen het welbevinden maar ook de betrokkenheid hoog blijft. De brainstorm met de leerlingen 'Wat willen jullie leren over dit thema?' en het webschema achteraf 'Wat hebben jullie geleerd?' zoomen ook in op die betrokkenheid.

De kleuteronderwijzers investeren in een brede beeldvorming. Hun observaties zijn daarvoor het uitgangspunt. De dagelijkse aandachtspunten - opgenomen in

de dagplanning - richten hun observaties. Meespeelmomenten ondersteunen die observaties. De kleuteronderwijzers benutten ze ook om het kleuterspel op maat te verrijken en kleuters te prikkelen. De diepgang van die meespeelmomenten is kleuteronderwijzer-afhankelijk.

Om meer gericht in te kunnen spelen op de noden en behoeften van de leerlingen koppelen de kleuteronderwijzers hun bevindingen terug tijdens het zorgoverleg. Soms is het CLB ook hierbij aanwezig. In voorkomend geval vloeit uit dit overleg een 'observatie-interpretatie-plan'(OIP) en een handelingsplan voor een meer gerichte en intensieve differentiatie-aanpak. De zorgjuffen bieden structureel en klasintern ondersteuning. Ze krijgen veel respect en waardering voor hun inzet en competenties van de groepsleerkrachten, want hun inbreng rendeert zowel op kind- als op leerkrachtniveau. Kenmerkend is de kritische reflectie over het eigen pedagogisch-didactische handelen van de groepsleerkracht die aanleiding geeft tot bijstellingen. Zo verfijnt het team momenteel de kwaliteit van 'het meespelen' en van de hoekenfiches.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De leerlingen bereiken de eindtermen voor wiskunde in voldoende mate. Het aanbod is continu en gradueel en bestrijkt de verschillende domeinen. De foutenanalyses sturen de zorgwerking aan, waarbij de onderwijzers aandacht tonen voor zowel de zwakkere als voor de sterkere leerlingen.

Curriculum	De onderwijzers gebruiken een uniform onderwijsleerpakket om het
Onderwijsaanbod	wiskundeaanbod te richten en te stofferen. Het schoolteam ging uitvoerig na of
<i>Referentiekader</i>	dit pakket dekkend is voor het nastreven en het bereiken van alle
<i>Planning</i>	leerplandoelen. De onderwijzers gebruiken het onderwijsleerpakket zoals door
<i>Evenwichtig en volledig</i>	de makers is voorgeschreven wat de volledigheid, de continuïteit en de gradatie
<i>Samenhang</i>	van het onderwijsaanbod garandeert. In samenspraak verschuiven enkele
<i>Brede harmonische vorming</i>	onderwijzers inhouden naar een volgend leerjaar, naar eigen zeggen om nog
<i>Actief leren</i>	beter te kunnen inzetten op wiskundige basisvaardigheden.

Naast de continuïteit en de gradatie verzekert het onderwijsleerpakket volgens de onderwijzers ook een evenwichtig aanbod. Alle wiskundige domeinen krijgen regelmatig aandacht. Omwille van de meerjarige tegenvallende verwachtingen van cijferen op de netgebonden eindtoets, loopt de afspraak om meer concreet te oefenen. Naarmate de leerlingen vorderen, vermindert de aandacht voor concreet rekenen wat (mogelijk) ook weegt op het inzichtelijke wiskundeonderricht.

De meeste onderwijzers slagen erin om de leerlingen betrokken te houden bij de wiskundige activiteiten. Zij doen dat onder meer door te vertrekken vanuit contexten die voor leerlingen herkenbaar en realistisch zijn. Ze streven er op deze manier naar om de lessen levensecht, uitdagend en transferrijk te maken. De onderwijzers bespreken ook de lesdoelen aan het begin en het einde van de les, waardoor ze de motivatie en het actief leren van de leerlingen versterken.

Het meest ingrijpend voor een hoog welbevinden en betrokkenheid bij de leerlingen is de driesporenaanpak. Ook de teamleden zijn lovend over deze knappe organisatievorm. Toch spreken de onderwijzers de spoor-1-leerlingen niet altijd ten volle aan op hun noden, waarvoor het niveau en de aanpak veelal bepaald wordt door het handboek, eerder dan door de eindtermen. Daardoor zijn die lesactiviteiten minder goed opgebouwd en ontbreekt een goed uitgekende didactische benadering. Zo mist het team kansen om basisinzichten via concreet handelen, verwoorden, manipulatie en herhaling te verankeren. Met de zelfinstructiemethodiek en het contractwerk leren de leerlingen hun 'leren' meer in eigen handen te nemen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers en de leerlingen beschikken over de nodige leermiddelen zoals het leerplan dat voorschrijft. De onderwijzers maken functioneel gebruik van de digitale borden. Zij verhogen hiermee de aanschouwelijkheid en benutten de mogelijkheid om bronnen te raadplegen. In sommige klassen is de digitale presentatie weinig leesbaar voor de leerlingen die achteraan in de klas zitten.

De wandplaten van het onderwijsleerpakket zijn in alle klassen aanwezig en bestrijken alle domeinen. Ze zijn echter niet overal even functioneel en onderwijsondersteunend. Zo verwaterden de afspraken voor de ijzeren maten en is er in de meeste klassen een overaanbod aan wandplaten, wat weegt op de doeltreffendheid.

Het team ontwikkelde vanuit de minder goede leerlingresultaten de meetkisten en het groeiboekje die het actief leren ondersteunen. Ze zijn erop gericht de leerlingen vertrouwd te maken met wiskundige begrippen en referentiematen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers evalueren permanent de leervorderingen van alle leerlingen en gebruiken daarvoor de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Ze geven een nauwkeurig beeld of de leerlingen de leerplandoelen al dan niet bereiken. Alle klasleerkrachten maken hierbij foutenanalyses. Die bepalen in welk spoor ze een leerling inschalen en sturen de verdere hulpverlening aan.

Naast de methodegebonden toetsen, nemen de onderwijzers genormeerde toetsen af van het leerlingvolgsysteem (LVS). Het schoolteam gebruikt deze toetsen om de leervorderingen van kinderen ook over een langere periode in kaart te brengen om bijstellingen te doen op leerling- en schoolniveau. Zo implementeerde het schoolteam het sporenbeleid, waarvan effecten blijken uit verbeterde LVS-resultaten.

Met de organisatie van systematische feedbackgesprekken naar aanleiding van het leerlingenrapport toont het team de aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen. Dat doen ook de wekelijkse nota's in de leerlingenagenda.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Op basis van foutenanalyses hebben de onderwijzers een beeld van de vorderingen die de leerlingen boeken. Deze gegevens vormen het vertrekpunt voor de preventieve basiszorg door doelgerichte binnenklasdifferentiatie. De onderwijzers gebruiken hiervoor onder meer het differentiatie-aanbod van het onderwijsleerpakket. Opvallend is de aandacht voor de sterke rekenaars die met extra verrijkingsmateriaal uitgedaagd worden. Hiernaast benut de onderwijzer het contractwerk om op maat van de leerlingen te werken.

Vraaggestuurd krijgt de zorgjuf een rol bij de klasexterne zorgverstrekking. Hiernaast zet de school een co-teacher in om de klasinterne hulpverlening te ondersteunen. Voor sommige leerlingen geldt een sticordi-protocol in samenspraak met de leerling zelf en de ouders. Uitzonderlijk organiseert de school curriculumdifferentiatie.

3.1.1.6 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor mens en maatschappij in voldoende mate. De onderwijzers realiseren een gradueel opgebouwd, evenwichtig en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen van mens en maatschappij aan bod komen. Hiernaast krijgen de leerlingen geregeld kansen om te exploreren, te onderzoeken en actief bezig te zijn.

3.1.1.7 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De school bereikt de eindtermen voor wetenschappen en techniek in voldoende mate. De onderwijzers realiseren een gradueel opgebouwd, evenwichtig en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod waarin alle domeinen van wetenschappen en techniek aan bod komen. Hiernaast krijgen de leerlingen geregeld kansen om te exploreren, te onderzoeken en actief bezig te zijn.

3.1.1.8 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De onderwijzers evolueerden van een onvolledig wereldoriënterend aanbod naar een schoolaanpak geënt op het leerplan, die een meer kwaliteitsvol en samenhangend onderwijsaanbod aanstuurt. Ze hanteren daarvoor een onderwijsleerpakket dat de onderwijzers screenden en afwogen aan de leerplandoelen. Omwille van de overtuiging om ook voor wereldoriëntatie een aanbod op maat van de zwakkere én sterkere leerlingen te voorzien, gebeurde dit recent nogmaals.

De klasleerkrachten plannen in hun dagagenda een zinvol activiteitenaanbod. Ondanks de schoolrichtlijnen vermelden een aantal onderwijzers veel leerplandoelen. Om die reden mist dit planningsinstrument nog functionaliteit als een middel om doelgericht te reflecteren over het onderwijsaanbod. De onderwijzers vermelden ook doelen die aansluiten bij de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT. Evidente horizontale samenhang is er tussen wereldoriëntatie en de overige leergebieden. De aandacht voor educaties zoals voor gezondheid en

milieu dragen in sterke mate bij aan die horizontale samenhang.

Het wereldoriënterende aanbod is evenwichtig en volledig en vertoont voldoende verticale samenhang. Daartoe wordt van de onderwijzers verwacht dat ze (de doelen van) het onderwijsleerpakket strikt volgen. Alle domeinen komen aan bod en specifieke onderdelen van tijd en ruimte krijgen waar nodig een cursorische opbouw. Dat geldt ook voor verkeersopvoeding. De verkeersdrukte aan de schoolpoort en de onveilige schoolomgeving, noopt de school om daadkrachtig werk te maken van verkeerseducatie. Omdat de onderwijzers ervan overtuigd zijn dat veilig omgaan in het verkeer draait om vaardigheden en attituden, laten ze leerlingen regelmatig oefenen in ‘echte’ verkeerssituaties. Vanuit verantwoordingsgevoel krijgen de ‘papieren’ verkeersopvoeding en de ‘pen-en-papier-evaluatie’ desondanks nog veel aandacht.

De wereldoriënterende thema’s sluiten nauw aan bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. Om meer in te haken op die leefwereld schrappen sommige onderwijzers een thema uit het onderwijsleerpakket. In dat geval zien ze nauwgezet toe op de continuïteit in de doelstellingen. Tijdens het schoolproject ‘Smeermaas, mijn dorp’ integreerden de onderwijzers de omgeving in hun lessen. De vele excursies, de activerende werkvormen, de afsluitdag met toonmomenten voor ouders en leerlingen versterkten de betrokkenheid van de leerlingen. Dit project was de aanleiding om een omgevingsboek samen te stellen, een document dat het team als vertrekbasis ziet voor een doelgerichte invulling van de omgeving gerelateerd aan dit schoolpubliek. Zulk instrument draagt er in sterke mate toe bij dat leerlingen de kans krijgen om hun wereldoriënterende kennis, inzichten en vaardigheden te verwerven vanuit hun eigen leefomgeving. Want de samenstelling van de leerlingenpopulatie met veel Nederlandse kinderen daagt het schoolteam uit om de multiperspectiviteit te vertalen vanuit zowel de Belgische als de Nederlandse context.

Onder impuls van de werkgroep techniek zet de school meer in op techniek volgens de visie van het leerplan. Via een strategie van bijscholing, materiaalaankoop en -ontwikkeling en ondersteuning, ook van een ankerschool, groeit het schoolteam stilaan naar een gelijkgerichte en graduele aanpak van STEMmig techniekonderricht.

Elke onderwijzer geeft volgens eigen inzichten aandacht aan de actualiteit. Vooral in de bovenbouw presenteren leerlingen onderwerpen uit de actualiteit en oefenen hiermee hun spreekvaardigheden. Een aantal onderwijzers ontwikkelde daarbij een overzichtelijke en functionele kijk- en beoordelingswijzer.

Materieel beheer De school beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te kunnen realiseren. De onderwijzers gebruiken gevarieerd materiaal dat de leerlingen voldoende uitdaagt. Het technieklokaal en het materiaal voor de sterkere leerlingen illustreren dit. De onderwijzers hanteren het digibord functioneel om digitale bronnen te raadplegen.

Uitrusting

Leermiddelen

Ondanks de afspraken over een graduele voorstelling, blijkt uit de observaties dat de onderwijzers de tijd- en ruimteaders in de klaslokalen weinig functioneel gebruiken. Toch zijn er enkele onderwijzers die gebeurtenissen ordenen op een tijdlijn of situeren op een kaart wat voor de leerlingen kansen biedt op transfert en verdieping.

In de meeste klassen illustreren en ondersteunen tentoonstellingstafels, prenten, schema's en woordenschat aan de wanden het actuele en soms ook het voorbije klasthema. Deze aanpak versterkt de brede, harmonische ontwikkeling.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers gebruiken methodegebonden toetsen om na te gaan of de leerlingen voldoende kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes verwerven. Het leerlingvolgsysteem bevat weinig informatie over de ontwikkeling die leerlingen voor wereldoriëntatie doorheen de lagere school doormaken. Hierdoor komen intentionele bijsturingen aan het leerproces van leerlingen voor wereldoriëntatie weinig voor.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Beeldvorming

Zorg

Taken en toetsen en algemene indrukken van de leerlingen tijdens de lessen geven aan de onderwijzers een zeker beeld van competenties en wereldoriënterende interesses en talenten van de leerlingen. Die beeldvorming wordt minder intentioneel verankerd.

Leerbegeleiding en zorg voor wereldoriëntatie zijn vooral gebaseerd op tutor- en partnerleren. Momentane ondersteuning komt voor bij de verwerking van taken. De onderwijzers ondersteunen de leerlingen bij de verwoording door gerichte vragen te stellen.

Vanuit hun inzicht om ook voor wereldoriëntatie in te zetten op de brede basiszorg, experimenteren al enkele onderwijzers met de driesporenaanpak. Hun bedoeling is om zowel de sterke als de zwakkere leerlingen te blijven uitdagen. De visie en uitgangspunten van het leerplan waren in deze ontwikkelingen nog geen onderwerp van debat. Sommige onderwijzers vinden het moeilijk om los te komen van het handboek en een uitgekende didactiek uit te werken aangepast aan wat de klas- of een subgroep nodig heeft. De eindtermen als norm zien voor de ondergrens en hanteren om uitdagende activiteiten te plannen die inhaken op de specifieke leefwereld van een aantal leerlingen is nog geen gewoonte.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De gestaag stijgende leerlingenaantallen bewijzen dat ouders veel vertrouwen hebben in dit schoolteam. Anderzijds confronteert deze leerlingentoename het schoolbestuur met infrastructurele problemen wat aanleiding gaf tot nieuwbouwplannen. De overheid kende een dossiernummer toe voor de bouw via een verkorte procedure van drie nieuwe klaslokalen, een eetzaal en een sanitaire ruimte. Onder meer hiermee toont het schoolteam aan dat het de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving systematisch opvolgt en verbetert, wat leidt tot een gunstig advies.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja

Onderzochte regelgeving (vervolg)	
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De zorgwerking en de schoolwerking zijn in elkaar verweven, waarbij het schoolteam elk kind ziet als een unieke leerling. Deze basisfilosofie vertaalt zich in het dagelijkse denken, doen en laten, niet alleen van het beleidsteam, maar ook van alle andere teamleden. Het zorgbeleidsplan met de leuze ‘zorgen is een werkwoord’ concretiseert deze visie. Hierin krijgen het zorgcontinuüm, het M-decreet en het beleidsvoerend vermogen een schoolspecifieke invulling. Het zorgbeleidsplan stuurt structuren, procedures en ondersteuners aan. Dat alle kinderen zich goed moeten voelen op deze school loopt als een rode draad doorheen de zorgwerking. Alle teamleden tonen dan ook een groot hart voor de kinderen.

Elk teamlid kent zijn opdracht binnen de leerbegeleiding. Daarbij staat de leerkracht als eerstelijnsverantwoordelijke voorop. De school investeert stevig en jarenlang in leerkrachtencompetenties om een krachtige leeromgeving te realiseren.

Ondersteuning Het schoolteam werkt een kwaliteitsvolle ondersteuning uit voor de zorgaanpak. Vooral de vele mogelijkheden om binnen de formele structuren met collega's, zorgleerkrachten en -coördinatoren en directeur te spreken over goede leerbegeleiding, ondersteunen inhoudelijk en organisatorisch de zorgwerking. Het laagdrempelige ouder- en leerlingoverleg krijgt hierbinnen een prominente plaats, want deze school ziet zowel de leerlingen als hun ouders als belangrijke partners in de hulpverlening. Al deze overlegmogelijkheden helpen om binnen alle fases van het zorgcontinuüm kort op de bal te spelen en een resultaatgerichte leerbegeleiding vorm te geven. Ook het digitaal leerlingvolgsysteem is een hulpmiddel voor de adequate leerbegeleiding.

Doeltreffendheid Het schoolteam ervaart effecten op drie niveaus. Op schoolniveau heeft ‘Aan de basis’ een stevig zorgimago waardoor heel wat leerlingen met een zorgrugzakje zich aanmelden. Op leerkrachtenniveau zien de groepsleerkrachten zich als eerstelijnsverantwoordelijken voor de zorg. Slagen de teamleden om een brede beeldvorming te realiseren, dan lukt het nog niet voor alle leerkrachten om even vlot de basis- en de verhoogde zorg aan te sturen. Op leerlingenniveau blijken uit de toetsen van het LVS betere leerresultaten en uit de recente bevraging een hoog welbevinden bij de kinderen. Het team ziet de vragen van oud-leerlingen naar een gesprek over aspecten van hun (school)leven, als resultaten van de goede zorgwerking.

Ontwikkeling Het meerjarig prioriteitenbeleid bevat langdurige en kortlopende projecten. Vooral het taalbeleid en de aandacht voor hoogbegaafden loopt over de jaren heen en beoogt een hulpverlening op maat van de leerlingen.

Volgens de geest van het M-decreet wil het schoolteam maximaal inzetten om kinderen met ontwikkelings- of leermoeilijkheden aangepast onderwijs te bieden. Het gevolg hiervan is dat verwijzingen naar het buitengewoon onderwijs meer uitzondering zijn dan regel. De teamleden zijn dan ook intrinsiek gemotiveerd om zich te professionaliseren in de leerbegeleiding.

4.2 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het beleidsteam heeft een klare kijk op de deskundigheidsbevordering van het schoolteam. Die moet volgens haar aansluiten bij de noden van de leerlingen en de schoolprioriteiten en inhaken op wijzigende omstandigheden. Doel is expertise opbouwen, de leerkrachten bekwalamen in hun vakgebied. Prioriteiten komen niet alleen top-down maar vooral binnen via de leerkrachten vanuit de drang om hun klaspraktijk telkens opnieuw te verbeteren. Deze grondhouding noopt de directeur ertoe om nauwgezet het aantal vernieuwingen te bewaken en de schoolprioriteiten als baken te nemen. Toch krijgen de leerkrachten alle kansen om hun interesses en talenten te laten renderen. Exemplarisch daarvoor zijn onder meer de bewuste toewijzing van een klasgroep of zorgopdracht en de valorisatie van individuele talenten van leerkrachten in de werkgroepen.

Ondersteuning De drive van omzeggens elk teamlid om te verbeteren en de open professionele groepssfeer typeren de schoolcultuur, wat in sterke mate dit professionaliseringsbeleid ondersteunt. Leerkrachten groeien naar een almaar sterker en zelfsturend team. Zo nemen ze zelf initiatief en tonen hierbij een grote verantwoordelijkheid. Want 'de school is van het team', zo stellen ze. De school verwacht veel van het 'olievlekprincipe' waarbij voortrekkers teamleden mee op sleeptouw nemen om zo vernieuwingsprocessen meer en meer in te bedden in de klas- en schoolpraktijk. Het sporenbeleid is hiervan een voorbeeld.

Eigen kennis en materiaal deprivatiseren is een grondhouding van alle teamleden die in sterke mate het teamleren ondersteunt. De leerkrachten koppelen de geleerde inhouden en inzichten uit bijscholingen terug naar de volledige groep. Bovendien krijgen de afspraken die hieruit voortvloeien een plaats in het schoolwerkplan dat voor iedereen ontsloten is.

Het schoolbeleid vindt bij de kennismaking met en de invoering van onderwijsvernieuwingen ondersteuning, coaching en begeleiding van alle leerkrachten essentieel. Daartoe zijn er binnen de schoolorganisatie bewust gekozen strategieën en procedures die inspelen op 'leren van elkaar'. De inbedding van hospiteren (met doelgerichte kijkwijzer), de coaching door de zorgcoördinatoren en de directeur en het structureel collegiaal en

coachingsoverleg blijken sterke interne leerplatformen.

Ook de aanvangsbegeleiding steunt op dat delen van interne deskundigheid. Instappende leerkrachten krijgen hulp bij allerlei inhoudelijke en organisatorische vragen. Hiertoe stelt het schoolteam ook een onthaalbundel ter beschikking. Verder verwijzen de teamleden ook naar de vele informele momenten die hun dagelijkse begeleidings- en onderwijspraktijk ondersteunen en versterken.

Het zorgteam vervult vanuit de jarenlange expertise een bijzonder plaats binnen het team. Het is een gids voor de leerkrachten, bespreekt met hen goede en minder goede praktijkvoorbeelden en doet aan co-teaching.

Doeltreffendheid Het kritisch zelf-reflecterend vermogen kenmerkt dit schoolteam en geeft grote garanties voor een doeltreffend professionaliseringsbeleid. ‘Ben ik goed bezig? Zijn wij goed bezig?’ is een permanente zorg van alle teamleden en staat centraal bij overleg, discussie en dialoog met de bedoeling hun klaspraktijk te verbeteren.

De directeur relateert de functioneringsgesprekken aan de vernieuwingstrajecten. Zij heeft een goede kijk op de individuele deskundigheden en organiseert gerichte klasbezoeken vanuit de jaarprioriteiten. De klasleerkracht bespreekt haar werkpunten niet alleen met de directeur maar ook en vooral met de zorgcoördinator die meestal instaat voor de verdere coaching en opvolging. De eindobservaties door de zorgcoördinatoren/coaches (meestal op vraag) geven aanwijzingen over de effecten van de deskundigheidsbevordering.

Ook de analyses van allerlei tests en toetsen geven informatie over de effectiviteit van het onderwijs. Het schoolteam gebruikt die om onderwijsleerprocessen te optimaliseren.

Ontwikkeling Onder meer goed gekozen interne werkgroepen en het binnenhalen van externe begeleiding onderbouwen mee de ontwikkelingsdynamiek. Het kernteam volgt de ontwikkelingen mee op en bewaakt de gezamenlijke groei met het oog op een diepgaande verankering van vernieuwingsprocessen. Het pedagogisch-didactisch handelen toetsen aan de uitgangspunten en kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen is nog geen gewoonte.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De schoolleiding evolueerde de laatste jaren van centraal gestuurd naar sterk participatief leiderschap. Die trendbreuk zorgde voor een teamcultuur die aanstuurt op 'samen school maken'. Sterk luisterend naar wat individuele leerkrachten en het team beroert, geeft de directeur met veel empathie de richting aan. Ze volgt de werking van nabij op.
- De beleidsmedewerkers, die ook zorgcoördinator zijn, ondersteunen het leiderschap vanuit afgebakende taken en met een zeer grote betrokkenheid. Kenmerkend is dat de school kiest voor continuïteit in de functie van zorgcoördinator/beleidsmedewerker/zorgleerkracht wat deels de doeltreffende schoolwerking verklaart. Want de schoolwerking loopt als een geoliede machine waarbij de functionele overlegstructuren naadloos op elkaar inhaken.
- Het beleidsteam mist het vertrouwen en de luisterbereidheid van het schoolbestuur bij het nemen van een aantal beslissingen. Nu worden van bovenaf een aantal werkpunten opgelegd zonder overleg, wat een vlotte kwaliteitsvolle schoolwerking bemoeilijkt.
- Visieontwikkeling** Samen na- en meedenken over kwaliteitsvol onderwijs is binnen dit schoolteam een vanzelfsprekendheid geworden. Blijkt dat het in visie en handelen evalueert naar gedragen gemeenschappelijke kernwaarden die resulteren in een grote gezamenlijke doelgerichtheid. Het eigen opvoedingsproject is hiervan een voorbeeld van goede praktijk.
- Besluitvorming** Het zorgteam, het kernteam en de werkgroepen geven wezenlijk mee richting aan de dagelijkse schoolwerking. Het schoolteam investeerde doelgericht in samenwerking en gaf een hernieuwde invulling aan de werkgroepen. Bovendien richtte het ook een leerlingenraad in. Samen met het oudercomité zijn dit effectieve inspraakorganen die de participatieve besluitvorming ondersteunen. Leerkrachten, leerlingen en ouders voelen zich daar goed bij omdat er niet alleen interesse is voor hun inzet, maar ook omdat ze vanuit hun eigen perspectief en inzichten kunnen deelnemen aan het beleid.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam toont een sterk reflecterend vermogen. Het neemt daartoe heel wat initiatieven voor zelfevaluatie als instrument voor een betere kwaliteitszorg. Blijkt dat het vrijwel alle geregistreerde gegevens analyseert en interpreteert. Vooral tevredenheidsonderzoeken en toetsresultaten, maar ook schoolinterne en -externe evaluaties zijn aanleiding voor bespreking en leiden tot borging of bijstellingen op team- en schoolniveau. Niet afschaffen, maar aanpassen is momenteel een aandachtspunt van het beleidsteam. Zo staat 'de zin en onzin van onze toetsten' op de agenda van volgend schooljaar.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert op een zorgvuldige wijze de talige noden van de leerlingen. De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en -inrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het schoolteam heeft aandacht voor communicatief taalgebruik in elk leergebied. De leerkrachten hanteren voor verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Het

schoolteam laat de talige moeilijkheden voor de leerlingen niet wege bij de evaluatie van de verschillende leergebieden. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders zowel schriftelijk als mondeling op een heldere en verstaanbare manier te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn GOK- en zorgbeleid op de analyse van data en brengt de noden van de leerlingen in kaart. De school heeft een correct beeld van het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt naar het zesde en dit zonder leerachterstand op te lopen. Onder meer met het elektronische leerlingvolgsysteem en met de overgangs- en andere besprekingen wil het schoolteam de doorstroom bevorderen. Het zorgbeleidsplan is een instrument dat de visie op het GOK- en zorgbeleid in sterke mate stuurt. Daartoe organiseert het team tal van acties die aansluiten bij de noden van de leerlingen. Ook voor een hoge kleuterparticipatie speelt de school kort op de bal. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen GOK- en zorgbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het GOK- en zorgbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden en neemt effectieve initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerlingen krijgen levensecht wereldoriëntatie-onderwijs via thema's, projecten, educaties, actua-activiteiten en leeruitstappen. Hiernaast hebben ze geregeld kansen om te exploreren, te onderzoeken en actief bezig te zijn.
- Het schoolteam startte vanuit tegenvallende leerlingresultaten een vernieuwingstraject voor wiskunde voor de beide afdelingen. De leerkrachten nemen doelgerichte initiatieven die leiden tot (eerste) effecten.
- De observaties en de meespeelmomenten in de kleuterafdeling en de foutenanalyses in de lagere afdeling sturen in sterke mate de hulverlening aan en zijn een hefboom voor ontwikkelen en leren.
- Het team van de lagere afdeling zet niet alleen sterk in voor zwakkere, maar onder meer met 'het sporenbeleid' ook voor de sterkere leerlingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam slaagt erin om een doeltreffende leerbegeleiding uit te werken. Het zet daarbij in op goed gekozen structuren, transparante procedures en betrokken teamleden.
- Het team vormt een lerende gemeenschap die zich kenmerkt door gedeelde verantwoordelijkheid, sterk is in reflectie, dialoog en overleg en 'leren van elkaar' tot op de klasvloer realiseert.
- De vernieuwingsdrive van de teamleden en de open professionele schoolcultuur schragen de deskundigheidsbevordering.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolteam getuigt van engagement en enthousiasme om flexibel in te spelen op de schoolcontext. Alle teamleden zijn ervan doordrongen om hun opdracht kwaliteitsvol uit te voeren en tonen hierbij een sterk zelfkritische houding.
- Het beleidsteam staat voor een onderbouwde visie op kwaliteitsvol onderwijs wat leidt tot gedragen en duurzame inzichten die richting geven aan het dagelijkse pedagogisch-didactische handelen van de teamleden.
- Het schoolteam toont een gedragen doelgerichtheid. Gezamenlijke prioritering van acties, bijsturingen vanuit diverse vormen van zelfevaluatie die vooral gericht zijn op de tevredenheidsenquête en toetsen, zorgen ervoor dat 'samen school maken' leeft in deze school.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan het pedagogisch-didactisch handelen nog meer aftoetsen aan de uitgangspunten en kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.
- Het schoolteam kan hernieuwde afspraken maken over welke kaders in het klasbeeld aanwezig moeten zijn en over het functionele gebruik daarvan. Ook over het omgevingsboek kan het schoolteam verdere afspraken maken.
- De lagere afdeling kan de beginsituatie van de kinderen voor wereldoriëntatie nog meer in kaart brengen om daarop het wereldoriëntatie-aanbod op school-, klas- en kindniveau af te stemmen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De lagere afdeling kan de brede basiszorg nog versterken. Dit kan door verder in te zetten op de handelingsbekwaamheid van de onderwijzers om, inhakend op de noden van de spoor-1-, 2- en 3-leerlingen, een uitgekiende didactiek te realiseren en - indien nodig - los te komen van het handboek.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbestuur kan investeren in de groepsverkleining van de instappende leerlingen.
- Het schoolbestuur en het beleidsteam kunnen de onderlinge samenwerking nog verbeteren voor een meer doeltreffende schoolwerking. Hierbij vormen wederzijds vertrouwen, luisterbereidheid en participatie wezenlijke aandachtspunten.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Ann SCHELFHOUT de inspecteur-verslaggever	Paola VECCHIO de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	